

CENA PRENUMERATY:

Łodzi miesięcznie mk. 40,— kwartalnie mk. 120,—, dla robotników miesięcznie mk. 32,—.
Za odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—,
Na prowincji miesięcznie mk. 45,—, kwartalnie mk. 135,—.
Za granicą miesięcznie marek 60,—

Numer pojedynczy:
2 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca, kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 2 marki

CENY OGŁOSZEN:

Miejscowe.

Zwyczajnej mk. 2,50 za wiersz petirowy jednołamowy (str. 7 lamów).
Drobnej 40 fen. za wyraz, najmniej mk. 4,—. Dla poszukujących pracy 30 fen. za wyraz. *Nadejście* przed tekstem mk. 7,— w tekście mk. 8,— po tekście mk. 4,— za wiersz petirowy jednołamowy (str. 5 lamów).
Nekrologii mk. 2,50 za wiersz petirowy (strona 5 lamów).
Komunikaty mk. 3,30 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajnej mk. 3,—, drobnej 55 fen. nadesłane przed tekstem mk. 8,— w tekście mk. 10,— za tekstem mk. 5,— nekrologii mk. 4,—.

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229.
Filja administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr Polski

Dzielnia 18.
Pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

Sroda 1 września po cenach zwyczaj.

Pan Jowialski

po raz czwarty
Komedja w 4 akt. Al. hr. Fredry.

Czwartek 2 IX po cenach zwyczaj.

Wyzwolenie

po raz 4 dramat narodowy w 3 akt
St. Wyspiańskiego

Piątek 3 IX po cenach premier.

„Opieka wojskowa“

Premiera krotkowiła żołnierska
w 3 aktach W. Bogusławskiego.

Wiceminister Dąbski o rokowaniach.

WARSZAWA, 1 września. (tel. wł.) — Przewodniczący delegacji pokojowej, wiceminister Dąbski, zdał relację z przebiegu rokowań przedstawicielom rządu i Sejmu. P. Dąbski podał cały szereg szczegółów o tych trudnościach, z jakimi zmuszona była delegacja walczyć w Mińsku, a które między innymi zadecydowały o konieczności przeniesienia rokowań na inny teren.

Zmiana miejsca rokowań musi być uważana za fakt zdecydowany, gdyż Polska nie powinna zgodzić się na powtórne wysłanie delegacji do Mińska lub innego miasta Rosji sowieckiej.

W sprawie warunków bolszewickich wiceminister

Dąbski oświadczył, że sami bolszewicy uważają warunki te jako tezy do dyskusji i oczekują na mającej być wznowioną konferencji kontrotez polskich.

Na sprawę rozbrojenia wojsk polskich zapatrują się oni rzekomo z punktu widzenia obowiązujących międzynarodowych umów i utożsamiają ją z poglądami na konieczność naprz. ochrony kobiet i opieki nad dziećmi. Z tego wynika, iż są to jedynie fanatycy teorii, którzy z życiem realnem nic wspólnego nie mają i jego logiki nie umieją, czy też nie chcą zrozumieć i uznać.

Restauracja przy Hotelu Manteuffla
Zachodnia 45.

Codziennie wykwintne **OBIADY** od godziny 12 — 4-ej po 22 m.
Kolacja a la carte

Dyrektor
Gimnazjum w Liskowie

niniejszym ogłasza, że z powodu chwilowego zajęcia gmachu szkolnego pod szpital, egzamina wstępne do kl. I, II, III i IV odbędą się 1 i 2 października r. b. Rok szkolny rozpocznie się 5 października r. b. Dojazd do stacji Opatówek, kolei Katińskiej. Adres: poczta Lisków ziemi kaliskiej. Blisze informacje w Łodzi Aleja 1 Maja nr. 34 u p. A. Bliźnińskiego.

Wspierajcie Czerwony Krzyż!

Od dnia 14 sierpnia wpłynęły w dalszym ciągu ofiary następujące.

Artur Goldstadt 8000 Mk. — Przez admin. „Pracy“ 8000 Mk. — Przez Komisarjat Rządu na m. Łódź 253.286 Mk. — Monopol spiryt. Bieliński i S-ka 19226 Mk. — Chrześc. Stow. Wzaj. Pom. Właśc. Rest. na m. Łódź i okolice 123.300 Mk. — Przez Obyw. Kom. Wykon. O. P. w gm. Bełdów 2201,50 Mk. — A Danzeisen 25000 Mk. — Józef Pietrzyński zebr. przy sprzed. wódek 9:00 Mk. — Urząd Starszych Zgrom. Kupców i Komitet Giełdowy za pośredn. Wojewody 223.614 Mk. — Dzw. Miasta z sum złożonych na Armję Ochotniczą 8045 Mk. — Henryk Weinberger i S-ka — złożył przez rob. fabr. i zarząd 284990 Mk. — Przez admin. „Rozwoju“ 19143 Mk. Tow. Wzaj. Kred. Przemysł. Łódzkich 3000 Mk. — Piotrogrodz. — Ryski Bank Handl. 10000 Mk. — Zw. Zaw. Właśc. Farbiarni Zarobk. 10000 Mk. — Stow. Właśc. Farbiarni i Wykończ. 18990 Mk. — ks. proboszcz Witulski, zebrane w Karowicach z tacy w kościele i z Kółek Żywego Różańca Mk. 4676 f. 50.

Wstępujcie do szeregów armji ochotniczej!

31 sierpnia 1920 r.

W dniu dzisiejszym na froncie północnym prowadzono nadal oczyszczanie terenów przedpolowych, przyczem komunikat notuje fakt zajęcia Hajnówki, a więc wyparcia bolszewików z części puszczy białowieskiej.

Jeśli się weźmie pod uwagę, iż tamte okolice, począwszy od górnego biegu Narwi oraz dopływów tej rzeki i Bugu, a kończąc na pogranicznych ziemach poza Augustowem, obfitują w lasy rozległe i gęsto rozrzucone zbiorniska wodne, to każdy zrozumie konieczność rozważnego postępowania, które nakazuje najpierw cały teren dokładnie zlustrować i usunąć z niego mogące się tam doskonale ukrywać większe nawet grupy wojsk sowieckich.

Tem się tłumaczy dzisiejszy stan operacji wojennych na całym froncie północnym. Po-

lega on na zabezpieczeniu sobie możliwości do rozpoczęcia w tamtym punkcie ruchu ofenzywnego, o ile do niego do wództwo nasze posiada dostateczne siły liczebne, boć nie ulega kwestii, iż bolszewicy również zdążyli sięgnąć z głębi Rosji świeże posiłki.

Że tak jest, że z niewyczerpanego zbiornika materiału ludzkiego czerpią oni całą garścią, świadczy fakt prowadzenia przez nich wytrwałej akcji zaczepnej w rejonie środkowego i górnego Bugu.

Wszystkie ataki w tym punkcie rozbiła się o dzielną postawę naszych wojsk, jak np. w pobliżu Grabowca, gdzie toczą się już walki od dni trzech z pomyślnym dla nas wynikiem. Jedynie wysunięta aż do Zamościa armja konna Budiennego, wspiera na przez piechotę i artylerię, trzyma się i zdołała nawet miasto to okrążyć.

Zapisujecie się na ochotników do Straży Obywatelskiej.

Spodziewamy się, iż ta ofenzywa lokalna armii czerwonej zostanie wkrótce zlikwidowana, jak zlikwidowany został tydzień temu gwałtowny napór Budiennego na Lwów.

Ale walki na froncie środkowym, w których wróg wykazuje stale zdolność do inicjatywy, powinny obudzić w nas zrozumienie, iż nie należy — nie wolno sprawy lekceważyć.

Daleka jeszcze chwila, w

której Polska będzie mogła schwytać miecz do pochwy. Wróg nie został dotychczas pokonany, a sprawa pokoju, jak zaznaczamy w następnym artykule, nie zdała się być posunięta o tyle, iżby można było o niej myśleć i mówić poważnie.

To zrozumiała Francja, która czyni przygotowania do pomocy dla nas na kampanię pozimową. Zrozumiejmyż i my!

Paderewski o sytuacji politycznej Polski.

WARSZAWA, 1 września (tel. wł.).

Paderewski podczas ostatniego swego pobytu w Paryżu złożył imieniem rządu polskiego podziękowanie rządowi Francji za okazaną nam w najcięższych chwilach wydatną pomoc.

Jednocześnie zaznaczył, że armia polska — jego zdaniem — powinna przekroczyć o 50 km. linię Courzona.

Co do stosunków Polski z sąsiadami wyraził się Paderewski, iż konieczne jest nawiązanie sojuszu z Rumunją i Czechosłowacją.

W sprawie Gdańska domagał się, aby ententa stała wytrwale na gruncie traktatu wersalskiego.

Zawieszenie rokowań pokojowych.

Część delegacji polskiej, z przewodniczącym p. Janem Dąbskim na czele, powróciła do Warszawy. Podobno odwołano i resztę członków delegacji z Mińska.

Stało się to wszystko na skutek wysuniętej przez rząd polski propozycji zmiany miejsca rokowań, na co w rzeszy rząd sówietów wyraził zgodę. Wobec tego do czasu, kiedy ustalone zostanie nowe miejsce, delegacje nie mają potrzeby ani celu siedzieć w Mińsku, szczególnie zaś delegacja polska, której członkowie czuli się tam strasznie z powodu iscie bolszewickiego sposobu traktowania — wbrew obyczajom, ogólnie przyjętym nawet u dzikich, nie mających pojęcia o kulturze, ludów.

Jak prędko rozpoczęło się druga faza rokowań, jak długo trwać będzie przerwa, — trudno dzisiaj orzec.

Albowiem bolszewicy i ich komisarz do spraw zagranicznych nie chcą postępować uczciwie, lecz — tak poprzednio — tak i dziś stosują w dalszym ciągu system kręctw i szalbierstw dyplomatycznych w najpodlejszym gatunku.

Godzą się naprz. na zmianę miejsca rokowań; ale wtedy, gdy rząd polski proponuje Rygę i czyni już w tej sprawie zabiegi u rządu lotewskiego a nawet otrzymuje jego zgodę, sowieci wysuwają projekt inny: rokowania odbywać się powinny w jednym z miast estońskich.

Sprawa więc dalszego ciągu pertraktacji ugrzęzła obecnie na martwym punkcie, zesła znowu do poziomu sporu o to, gdzie rokowania mają być prowadzone.

A wiemy już z niedawnej przeszłości, iż spór taki trwać może bardzo długo i skończyć się ostatecznie zaprzestaniem walki na słowa, wzmożeniem natomiast walki orężnej.

Zwrócić należy również uwagę na wyzywający ton ostatnich radiodepesz Cziczeryna, który ośmiela się wtrącać do wewnętrznych spraw polskich i monitorować rząd polski za domniemane umyślne przebieganie sprawy rokowań, a

także za brak solidarnej pracy w łonie rządu, czego dowodem mają być rzekomo rozbieżne w zasadniczej treści swolej — tak chce sądzić Cziczeryn — depesze prezydenta ministrów i ministra spraw zagranicznych.

Takie choćby tylko najzupełniej bezpodstawne imputowanie p. Witosowi, jakoby pragnął, by nadł miejscem rokowań pozostał Mińsk, jest poprostu bezcelne i w stosunkach dyplomatycznych tolerowane być nie powinno.

Dlatego uważamy, iż ton ostatniej radiodepeszy rządu naszego jest zbyt łagodny; powinien być bowiem p. Sapieha brutalne wystąpienie sowieców odparować z całą godnością i zarazem całą stanowczością, a jednocześnie zastrzedz, aby podobnego rodzaju system wtrącania się do spraw wewnętrznych Polski został raz na zawsze zaniechany...

Treść ostatnich dwu telegramów Cziczeryna wyraźnie zdaje się wskazywać na to, iż szczerą chęć zawarcia z Polską pokoju w Moskwie nie istnieje. Wszelkie komedje rokowań są przez sowiecy inscenizowane tylko po to, aby ludowi rosyjskiemu podsuwać ciągle myśl o rzekomo pokojowych intencjach czerwonych wielkorządców i podniecać jego nienawiść do „burżazynej” Polski przez rozgłaszanie, iż wszelka myśl o pokoju rozbija się stale o zachłanność imperjalizmu polskiego.

Jest to nic innego, jak tylko stary już dzisiaj i ciągle przez bolszewików praktykowany sposób agitacji.

I teraz chcą oni również za pomocą dyskusji na temat miejsca rokowań sprawę całą przeciągnąć, aby w pewnej chwili, wygodnej dla nich, wytworzyć znowu warunki, które rokowania uniemożliwią, a jednak pozwolą im wyzyskać fakt zerwania dla agitacji.

Mamy dziś zawieszenie rokowań. J. tro okryte jest mrokiem tajemnicy. Ale mamy wrażenie, iż do realnego załatwienia sprawy pokoju z Bolszewją na drodze rokowań nie dojdzie.

Zacięte walki na froncie środkowym.

WARSZAWA, 31 sierpnia, (PAT.) — Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 31 sierpnia:

Na północnym skrzydle wojska nasze bez oporu ze strony nieprzyjaciela posuwają się naprzód. W walkach, uwieńczonych zdobyciem Gródka, oddziały nasze wzięły z górą 1000 jeńców oraz znaczną zdobycz. Dnia 31 b. m. obsadziły Hajnowkę.

Oddziały nieprzyjacielskie, ugrupowane na wschód od Chelma, celem poparcia akcji armii konnej Budiennego, usiłowały przejść do działań zaczepnych i w tym celu zaatakowały nasze pozycje na odcinku od Dubieńki do Moniatycz. Wszystkie ataki z wielkimi dla nieprzyjaciela stratami odparto.

Akcja Budiennego w rejonie Zamościa w dalszym ciągu napotyka na zdecydowany opór naszych oddziałów. Zamość został w prawdzie otoczony, dzielna załoga miasta broni się jednak po bohatersku, zadając nieprzyjacielowi ciężkie straty. Kolumny, posuwające się w kierunku na Grabowiec, po krwawej walce zostały przez drugą dywizję legionów zepchnięte na południe. Inicjatywa Budiennego jest w znacznym stopniu paraliżowana dzięki skutecznym działaniom naszej grupy pościgowej, operującej na jego tyłach. Grupa ta w dniu 30 b. m. zdołała odciąć znaczną ilość taboru nieprzyjacielskiego.

W Małopolsce sytuacja bez zmiany. Jazda nasza obsadziła Chodorów, ścigając wycofującego się nieprzyjaciela na Rohatyn.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab generalny.

Echa zająć na Górnym Śląsku.

Bytom, 31 sierpnia (PAT.) — Dnia 31 b. m. udali się do Opola przedstawiciele polskich i niemieckich partii politycznych którzy przedłożyli komisji międzysojuszniczej wspólnie wydaną odezwę do ludności wzywającą do spokoju. Gen. Lerond zaakceptował wszystkie punkty odezwy. Deputacja omawiała środki dalszego działania a w szczególności sprawę utworzenia przy komisji przybocznej Rady złożonej z 10 Polaków i 10 Niemców. Przyboczna Rada będzie miała na celu dopilnowanie wykonania ugody.

Bytom, 31 sierpnia (PAT.) — Pisma niemieckie donoszą, że

dnia 31 b. m. przybyła do Berlina delegacja niemiecka partii ze Śląska Górnego wezwana przez rząd niemiecki w celu złożenia sprawozdania z ostatnich wypadków i ugody z Polakami. Dzisiejsze wieczorne pisma niemieckie donoszą, że rząd niemiecki będzie się domagał jak najrychlejszego przeprowadzenia plebiscytu na Górnym Śląsku.

Bytom, 31 sierpnia (PAT.) — Usuwanie Sicherheitswehr odbywa się w spokoju jedynie w Opolu kolejarze nie chcieli puścić transportu rozbrojonej policji. Na skutek jednak energicznego wystąpienia władz koalicyjnych pociąg odszedł na drugi dzień rano.

Bytom, 31 sierpnia (PAT.) — „Oberschlesische kurier“ donosi z Genewy, że Rada ambasadorów dnia 30 b. m. omawiała wypadki na Górnym Śląsku i zaakceptowała zarządzenia komisji rządzącej w Opolu mającej na celu przy-

Niemcy mieszają się do wewn. stosunków Rzpltej.

Nota rządu niemieckiego do Polski. Odpowiedź Polski.

Warszawa, 31 sierpnia (PAT.) — Wydział prasowy min. spraw zagranicznych komunikuje:

W dniu 4 b. m. poseł niemiecki w Warszawie wystosował do min. spr. zagr. notę, w której zwraca uwagę rządu polskiego na rozdrażnienie stosunków między ludnością polską a niemiecką w województwach poznańskim i pomorskim, przypisując to mniemanemu upośledzeniu ludności niemieckiej przez władze polskie i krzywdom, na jakie ludność ta jest jakoby narażona. Nota przytacza urywki z proklamacji wotewody pomorskiego wydanej w dniu 10 lipca w rocznicę bitwy pod Grunwaldem dalej powołuje się na pewne zarządzenia rek wizacyjne i mieszkaniowe

władz polskich, zarządzenia dło podrażniających przedmiotem w rzeczywistości stanem wojennym w jakim znajdują się Polska, a nie zwracającym się nigdy swym ostrzem specjalnie przeciw jakiegokolwiek obcej ludności. — Zakończenie noty poseł niemiecki zawiadomiał że kopję tej wroczone zostały rządowi w Paryżu, Londynie i Rzymie oraz Radzie ambasadorów.

W odpowiedzi z dnia 11 b. m. na notę powyższą min. spraw zagr. zaznacza, że jeżeli istnieje pewne napięcie między polską a niemiecką ludnością na terytorjum byłego zaboru pruskiego napięcie stanowiącym zdaniem rządu niemieckiego niebezpieczeństwo dla obywateli Rzeszy zamieszkałych w Polsce to źródło

podrażniających przedmiotem w rzeczywistości stanem wojennym w jakim znajdują się Polska, a nie zwracającym się nigdy swym ostrzem specjalnie przeciw jakiegokolwiek obcej ludności. — Zakończenie noty poseł niemiecki zawiadomiał że kopję tej wroczone zostały rządowi w Paryżu, Londynie i Rzymie oraz Radzie ambasadorów. W odpowiedzi z dnia 11 b. m. na notę powyższą min. spraw zagr. zaznacza, że jeżeli istnieje pewne napięcie między polską a niemiecką ludnością na terytorjum byłego zaboru pruskiego napięcie stanowiącym zdaniem rządu niemieckiego niebezpieczeństwo dla obywateli Rzeszy zamieszkałych w Polsce to źródło

W otwarte karty.

WIEN, 31 sierpnia. (PAT.) — „Telegraphen-Compagnie“ donosi z Paryża: W przemowie, wypowiedzianej do udających się na front polski wojsk Trecki powiedział: Zarzucają nam, że jesteśmy narządem niemieckim.

Ten zarzut nie wzrusza ani was, ani mnie. Będziemy współpracowali z Niemcami, aby zgnieść imperjalizm w całej Europie. Możemy łatwiej oprzeć się na imperjalizmie niemieckim, aniżeli angielskim lub francuskim.

Spór o miejsce rokowań.

Wymiana depeesz między Moskwą a Warszawą. Cziczerin ciągle kręci.

Warszawa, 31 sierpnia (PAT) Wydział pr. min. spr. zagr. komunikuje: W dniu 30 b.m. nadeszły od komisarza do spr. zagr. Cziczerina dwie następujące depeesze:

Warszawa, Witos, prezydent Rady ministrów, 29 sierpnia.

Rosyjski rząd robotniczo-ludowy z zadowoleniem przyjął do wiadomości treść radiodepeeszy, w której wyrażone zostały zamiary pokojowe rządu polskiego i ma nadzieję, że działania rządu polskiego będą zgodne z jego oświadczeniem. Jesteśmy zmuszeni zaprotestować przeciwko oświadczeniu, jakoby nasze armje groziły egzystencji Polski, wówczas kiedy w rzeczywistości naszym jedynym celem było i jest otrzymanie gwarancji zabezpieczenia nas przed nowymi atakami ze strony Polski, gwarancji uznanych za słuszne przez rząd angielski. Jeżeli rząd polski jest gotów przeprowadzić pokój, odpowiada to w zupełności naszym życzeniom, a tem bardziej odpowiada obecnej sytuacji, armja czerwona bowiem nie straciła nic ze swej sily bojowej i wycofawszy się na nowe pozycje rozpoczęła pochód naprzód. Biorąc pod uwagę stosunki przyjazne z

narodem polskim, jako nieodwołalną konieczność naszych stosunków zewnętrznych, jesteśmy niezmiernie zadowoleni, widząc analogiczną tendencję z waszej strony. Bylibyśmy bardzo jeszcze niezadowoleni, gdyby delegacja polska położyła kres stałej swej metodzie stwarzania konfliktów na tle trudności, które wytwarza w Mińsku stan wojny, a go prowadzi do przedłużenia pertraktacji. Dwa dni temu zwróciliśmy się do ks. Sapiieha, min. spr. zagr. z propozycją przeniesienia pertraktacji do Estonji, a równocześnie poczyniliśmy odpowiednie kroki w tej sprawie u rządu estońskiego. Mamy nadzieję, iż wkrótce będziemy w możności zawiadomić o pozytywnych wynikach tych starań.

Podpisano: komisarz dla spr. zagranicznych, Cziczerin.

Warszawa, Sapiieha, min. spr. zagr. 29 sierpnia.

Propozycja pańska w sprawie przeniesienia pertraktacji z Mińska do Rygi, którą otrzymaliśmy dziś, nadeszła z pewnym opóźnieniem, a to z tego względu, iż dwa dni temu, w dniu 27 sierpnia, przesłaliśmy do Pana propozycję przeniesienia pertraktacji do Estonji. Równocześnie zaś po-

czyniliśmy u rządu estońskiego odpowiednie starania w tej sprawie. Należy się obawiać, iż propozycja sprzeczna, która wyszła z pańskiej strony w dwa dni później będzie orzeczyną nowej zwłoki. Nieporozumienia, wywołane przez delegację polską w Mińsku wskutek trudności, nieodłącznych od stanu wojny, dostarczyły delegacji powodu do protestów i były dla niej źródłem analogicznych opóźnień. Fakt, iż Pan w swojej depeeszy powraca do owych nieporozumień, wywołuje wśród nas obawę przedłużania tej taktyki opóźnień. Co się tyczy proklamacji wojsk kontrrewolucyjnych zachodniego frontu, to ten pożałowania godny fakt został już na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia wyjaśniony. Wasza delegacja wyraziła zadowolenie z otrzymanej satysfakcji, wydaje nam się przeto dziwnem, że pan do tej sprawy raz jeszcze powraca. Równocześnie z pańską depeeszą, zapraszającą nas do Rygi, otrzymaliśmy telegram od prezesa rządu, pana Witos, który uprasza nas o usunięcie trudności technicznych w korespondencji pomiędzy Warszawą a Mińskiem. To ostatnie miasto rozumiane było

przezeń, jako miejsce dalszych rokowań. Ta rozbieżność zdań jest oczywistym dowodem braku solidarnej decyzji rządu polskiego w tej sprawie. Jest równocześnie jedynym powodem więcej do utrzymania naszego zaproszenia, uczynionego dwa dni temu, w sprawie wyboru Estonji, jako miejsca przyszłych rokowań.

Podpisano: komisarz dla spr. zagranicznych, Cziczerin.

W odpowiedzi na powyższe dwa radiotelegamy min. spr. zagr. Sapiieha wysłał w dniu 31 b.m. radiodepeeszę treści następującej:

Cziczerin, komisarz ludowy do spr. zagr. Moskwa.

W odpowiedzi na radiotelegram pański Nr. 29—31 i 29—34 rząd polski pragnie przede wszystkim stwierdzić, że w przeciwieństwie do pańskiego oświadczenia niema sprzeczności między treścią deklaracji prezydenta ministrów, Witos, a moją depeeszą.

Istotnie deklaracja wyżej wymieniona, ogłoszona w prasie polskiej w dniu 26 b.m. i przesłana w tym samym dniu radiotelegramem do Moskwy, stwierdzała między innymi trudności, jakie napotykała nasza delegacja w Mińsku przy komunikowaniu się

z rządem polskim. Nasza delegacja w radiotelegramie z dnia 28 b.m. powiadomiła nas o niemożliwej sytuacji, w której się znajduje. Radiotelegram ten spowodował właśnie moją depeeszę z dnia 28 b.m. Równocześnie w celu uniknięcia wszelkiej zwłoki zwróciłem się do rządu łotewskiego w sprawie otrzymania zgody na to, by dalsze rokowania odbywały się w Rydze.

Rząd polski stwierdza tedy z zadowoleniem, że równocześnie rząd sowieński uznaje potrzebę przeniesienia miejsca rokowań na neutralne terytorjum. Zwracam przytem uwagę pańską, że propozycja, wskazująca Estonję, jako miejsce rokowań, nadeszła do nas po wysłaniu depeeszy do rządu Łotwy. Pozytywną odpowiedź rządu łotewskiego co do Rygi otrzymaliśmy rano w dniu 30 sierpnia. Wobec tego w celu uniknięcia straty czasu proponuję, by pan zgodził się na Rygę, jako na miejsce, które przedstawia wszelkie ułatwienia i dogodności, dotyczące komunikacji i warunków życiowych dla obu stron. Nasza delegacja będzie mogła się udać tam, gdy tylko otrzyma pańską zgodę. Minister spraw zagranicznych, Sapiieha.

Z pobytu delegacji polskiej w Mińsku.

Delegacja przejmowała codziennie komunikaty sztabu polskiego. — Drożyzna w Mińsku. — Radek na konferencji.

Warszawa, 31-go sierpnia (PAT). „Kurjer Poranny” podaje wywiad z prezesem polskiej delegacji pokojowej, Janem Dąbskim.

P. Dąbski oświadczył na postawion pytanie, że rokowania zostały zawieszono. Część naszej delegacji pozostała w Mińsku z p. wiceministrem Wróblewskim na czele, jako zastępca przewodniczącego delegacji. Przewodniczącym rosyjskiej delegacji p. Daniszewski wyjechał do Moskwy po instrukcje, zastępuje go p. Smidowicz. Jeżeli oba rządy zgodzą się na przeniesienie miejsca rokowań, to ustalona zostanie data następnego 5 posiedzenia konferencji pokojowej.

Jak podaje „Gazeta Poranna”, delegacja polska w Mińsku była doskonale poinformowana o postępach naszej kontrofensywy dzięki radiostacji, którą miała ze sobą, a

która przejmowała codziennie polskie komunikaty, rozsyłane przez stację warszawską do stacji zagranicznych.

Warszawa, 31-go sierpnia (PAT). Jak donosi „Kurjer Polski”, wczoraj o godzinie 11 wieczorem min. spraw zagran. Sapiieha i przewodniczący delegacji polskiej pan Jan Dąbski wezwani zostali przez Naczelnika Państwa.

Warszawa, 31-go sierpnia (PAT). „Kurjer Warszawski” podaje szczegóły pobytu członków naszej delegacji w Mińsku. Byli oni jakby internowani w osobnym gmachu pod strażą. Nawet do kościoła wojno było udać się tylko pod strażą, która czuwała przez cały czas trwania nabożeństwa. Komunikowanie się z osobami postronnymi było surowo wzbronione. W Mińsku panuje

prawdziwie bolszewicka bieda. Dawała się ona odczuć naszej delegacji tembardziej, że markę polską przyjmowano tam w wartości jednego rubla sowieckiego. O drożyznie daje pojęcie fakt, że ogolenie kosztuje 200 rb.

W ostatnim tygodniu przybył do Mińska Radek Sobelsohn; nie brał on udziału w obradach delegacji, nie występował oficjalnie, ale w prywatnych rozmowach interesował się przebiegiem rokowań i dawał do zrozumienia, że reprezentuje kierunek pokojowy.

Równocześnie z rokowaniami pokojowymi prowadzono pertraktacje w sprawie wymiany jeńców cywilnych. Przewodniczącym komisji polskiej dla tej sprawy był poseł Kiernik, a przewodniczącym komisji rosyjskiej Budkiewicz. Rokowania te, jakkolwiek nie przyniosły pozytywnego rezultatu, są jednak na dobrej drodze.

List z Krakowa.

Po dniach klęski, po tej depresty, jaką przeżywała Polska w obliczu hord najeźdźców bolszewickich, stanął nasz obrońca przedmurzy kultury u wrót Sławy.

Kraków, który rozwinął propagandę, a czynnie poparł armję ochotniczą licznymi szeregami dzielnej młodzieży i inteligencji, uczcił tryumf oręża, zdobiąc miasto flagami.

Clou naszego entuzjazmu było przybycie generała Weyganda w dniu 26 sierpnia r. b. do prastarej stolicy Polskil Przyjęcie — pomimo dnia dżdży stego — musiało przekonać jednego z bohaterów Francji, że umiemy być wdzięczni za okazaną pomoc, za sympatję, jaką Francja Polsce stale okazuje. Generał Weygand przybył z ambasadorem Jusserandem i angielskim lordem Aberninem. Związili ci zaciżni goście nasze zabytki, oraz saliny w Wieliczce, a podniosłe przyjęcie w Grand Hotelu dało możność wypowiedzenia słów przyjaźni, serdeczności i wdzięczności.

Otrzymany przez generała order „Virtuti militari”, to nie wszystko jeszcze. Skłaniają się ku niemu serca polskie, które w głębokiej pamięci zachowują imię jego i dni jego zastugi na polach Warszawy.

Pomoc Francji łączy się dzisiaj z pomocą Ameryki oraz zapewnieniami szczerzej przyjaźni i chęci przyszłego sojuszu ze strony Węgier.

Węgry okazały nam w dniach niedoli tyle sympatji, a zresztą pamiętają tak dobrze po-

moc gen. Bema, że zawarcie z nimi sojuszu to — zdaje mi się — tylko kwestja czasu i to bardzo niedługiego.

A żydzi? Dylemat ich zachowania się wobec idei państwa polskiego chcą poniekąd rozwiązać sami żydzi, manifestując ostatnio na wiecach w Krakowie i Podgórzu sympatję i gotowość poparcia naszej akcji w dobie bieżącej wojny. Brzmi to nieco pocieszająco i łagodzi uczucia, które wywoływać w nas muszą ich współwyznawcy, formujący oddziały i z bolszewikami działający przeciw naszym wojskom.

Ale dotąd nie uwierzmy w słowa, dopóki czynny żydów nie dadzą rękoiłmi, że idą z nami, nie przeciw nam!

Pozostał jeszcze jeden „wróg wewnętrzny” — drożyzna, plód naszej niezaraadności wobec rozpanoszonego paskarstwa i lichwy.

Kraków walczy z tym objawem niezdrowych stosunków, niestety, często walka przemienia się w osławiony sąd: „paskarza przeciw paskarzowi”.

Ale wierzymy, że tryumf naszego żołnierza w chwili, gdy społeczeństwo w zgodzie stanęło w jednym szeregach, zaprzestając walk partyjnych, i tego „wroga wewnętrznego” przewycięży. I wejdzimy na tory życia, gdzie zwycięzca moralny i fizyczny nie będzie się obawiał wrogów zewnętrznych i wewnętrznych.

M. A. J.
Kraków, 28 sierpnia 1920 r.

Z Górnego Śląska.

Niemcy domagają się usunięcia wojsk francuskich. — Gen. Nollet wezwany do Paryża.

Bytom, 31 sierpnia (PAT). Pisma niemieckie donoszą, że rząd niemiecki odniósł się podobno do Rady Najwyższej z prośbą, by wojska francuskie zastąpiono na Górnym Śląsku wojskami amerykańskimi.

Bytom, 31 sierpnia (PAT). Niemiecka agencja prasowa „Dammerta” ogłasza, iż pogio-

tu są tylko wojska włoskie. Bytom, 31 sierpnia (PAT). Z Berlina donoszą, że francuski gen. Nollet, przewodniczący międzysołuszniczej misji wojskowej w Berlinie, powołany został do Paryża w sprawie wypadków na Górnym Śląsku, w Pile i Wrocławiu.

Popierajcie handel polski.

Kupujcie Pożyczkę Odrodzenia

Korzystajcie z tego, że termin zapisów przedłużony został do końca września.

ROZPORZĄDZENIE

RADY OBRONY PAŃSTWA

z dnia 20-go lipca 1920 roku w przedmiocie doraźnych zapomóg dla rodzin ochotników

Art. 1. Rodziny szeregowych, którzy po dniu 6 lipca 1920 r. zgłosili się jako ochotnicy do służby czynnej w Wojsku Polskim, w myśl wezwania Rady Obrony Państwa z dnia 3 lipca 1920 r. („Monitor Polski” z dnia 5 lipca 1920 r. Nr. 148), otrzymują jednorazową bezwrotną zapomogę pod niżej wymienionymi warunkami:

Art. 2. Prawo do otrzymania zapomogi przysługuje:

a) żonie, także separowanej, ile szeregowy obowiązany jest ją utrzymywać.

b) dzieciom ślubnym i nieślubnym;

c) rodzicom oraz nieletniemu rodzeństwu, o ile szeregowy nie ma żony ani dzieci.

Art. 3. Zapomoga wynosi dla osób, wymienionych w punktach a) i b) art 2 łącznie 1000 marek, a dla osób, wymienionych w punkcie c) tegoż artykułu, łącznie 300 marek.

Art. 4. Prawo do otrzymania zapomogi mają tylko ci członkowie rodziny, którzy udowodnią, że bezpośrednio przed wstąpieniem do wojska ochotnik faktycznie ich utrzymywał oraz, że przez jego wstąpienie do wojska utracili niezbędna do ich utrzymania pomoc z jego strony.

Art. 5. Otrzymanie zapomogi nie wpływa na prawo do zasiłku, należnego członkom rodziny szeregowego w myśl rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. o zasiłkach wojskowych dla rodzin osób, pełniących służbę w Wojsku Polskim z poboru i ochotniczo (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 63, poz. 418).

Art. 6. Zapomogę wypłaci Komisja gospodarcza tego bataliona zapasowego, względnie ta powiatowa komenda uzupełnień, do której ochotnik zgłosił się do służby wojskowej.

Art. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 8. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Naczelnik Państwa i Przewodniczący Rady Obrony Państwa:

(—) J. Piłsudski.
Prezydent Ministrów:
(—) W. Grabski.

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 63 z dn. 28 lipca 1920 r. poz. 417).

Bacność Górnoszlazaku i Górnoszlazacko!

Plebiscyt się zbliża.

Spełnij swój obowiązek, zgłoś się natychmiast osobiście lub listownie do Komitetu Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60), aby cię zapisano na listę głosujących. W zgłoszeniu należy odpowiedzieć na następujące zapytania:

- 1) Imię i nazwisko;
- 2) Zawód,
- 3) Gdzie pracuje,
- 4) Zamieszkanie obecne, (gmina, powiat, miejscowość ulica),
- 5) Miejscowość urodzenia (gmina i powiat),
- 6) Data urodzenia (dzień, miesiąc, rok),
- 7) Data opuszczenia terenu plebiscytowego,
- 8) Czy posiada metrykę?
- 9) Czy posiada świadectwo ślubu, miejscowość i data brania ślubu (tylko dla kobiet)
- 10) Imiona i wiek członków rodziny,
- 11) Czy zapewnił sobie schronienie na czas plebiscytu?
- 12) Gdzie zamierza umieścić dzieci na czas plebiscytu?

Uwaga. Zmianę adresu należy natychmiast donieść Komitetowi plebiscytowemu.

Nie sądź, że bez głosu Twego się obejdzie. Niemcy używają wszelkich sposobów, zwiozą setki tysięcy zwolenników swych do oddania głosu za przyłączeniem Śląska do Prus.

Każdy głos może zaważyć o przyszłości ziemi Śląskiej. Nie obarczaj Twego sumienia zbrodnią zaprzeczenia rodaków Twych, którzy przygotowują się do plebiscytu, znośąc cierpliwie gwałty pruskie.

Wszelkie wydatki na podróż zostaną zwrócone. W czasie nieobecności rodziców i starszych opiekują się młodszymi dziećmi Komitety plebiscytowe.

Z miasta i okolic.

Podziękowanie.

Sekcja Gospodarcza Kom. Obr. Państwa na województwo łódzkie składa serdeczne podziękowanie za ofiarowane na rzecz armji: 492 i pół funta mydła włoskiego najwyższego gatunku przez Pana Artura Meistra; 3 tuziny koszul nowych — przez P. Ryszarda Pfeiffra; 2 żelazka do prasowania — przez firmę „E. Adam i E. Adamski”; Medykamenty — przez Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe; płótno żaglowe na plecaki — przez P. Łu-

bę, oraz wszystkim tym, którzy swą pracą przyczynili się do rozszerzenia działalności, a przede wszystkim p. Golcowi za urządzenie warsztatu szewskiego w lokalu, zaofiarowanym przez siebie bezinteresownie; Stowarzyszeniu Handlowców — za bezinteresownie zaofiarowany lokal dla warsztatu krawieckiego; Paniom i Pracownikom krawieckim, którzy zaofiarowali swą bezinteresowną pracę przy szyciu bielizny i mundurów dla wojska.

Ogólne Zebranie Narodowej Organizacji Kobiet.

(c) W ubiegłą niedzielę o godzinie 7 wieczorem, w sali własnej przy ul. Moniuszki 11, odbyło się nadzwyczajne ogólne zebranie członkiń Narodowej Organizacji Kobiet w celach informacyjnych.

Zebranie zagięła i przewodniczyła członkini zarządu inżynierowa Wojciechowska.

P. Wojciechowska zaznaczyła, że, wywołana powagą chwili, powstała w Łodzi organizacja p. n. Narodowej Służby Kobiet, do której przystąpiły prawie wszystkie kobiety zrzeszenia w celu niesienia pomocy Ojczyźnie, zagrożonej przez wroga.

Zaznaczywszy następnie, iż każde zrzeszenie kobiece, które przystąpiło do Narodowej Służby Kobiet, stosownie do swych sił winno zasilać kasę tejże odpowiedzialną składką i nieść przytem służbę czynną, przewodnicząca oświadczyła, iż N. O. K. prowadzi obecnie herbaciarnię na Dworcu Kaliskim.

Dzięki gorliwej pracy członkiń N. O. K. kwestarek, herbaciarnia jest z ofiar stale zaopatrywana w herbatę, cukier, chleb, wędliny, papierosy itp. Herbaty wydaje po kilka tysięcy porcji.

Poza herbaciarnią N. O. K. pracuje we własnej szwalni, gdzie członkinie pracują bezinteresownie dla armji na froncie.

Sekcja sanitarna prowadzi kursy dla sanitariuszek pod kierunkiem rejentowej Ładzińskiej, które obecnie są chwilowo zawieszona z powodu jej wyjazdu na front. Oprócz tego sekcja ta pełni służbę w szpitalu wojskowym Zambrowskim, ewakuowanym chwilowo do Łodzi.

W porozumieniu z Sekcją Propagandy N. O. K. rozwija działalność w organizacji zbiórki produktów dla chorych żołnierzy.

Urządzona przez N. O. K. uliczna zbiórka gazet dla żołnierzy dała nie tylko wielką ilość pism, lecz i wiele ofiar w gotówce, wrzucanych do puszek kwestarskich. Gazety są odsyłane na front za pośrednictwem Koła Polek.

Na przyszłość projektowa-

ne jest wznowienie działalności świetlic, otwarcie od roku szkolnego wieczorowych kursów dla członkiń, lekcji haftu i koronkarstwa, czytelnicy pism i książek.

Po wysłuchaniu sprawozdania, ogólne zebranie uchwaliło jednogłośnie protest przeciwko napaści dziennika „Praca”, skierowanej pod adresem członkini N. O. K. sędziny Smogorzewskiej.

W wolnych wnioskach poruszono kwestję natury wewnętrznej i gospodarczej.

O projekty zbiórki.

(—) Wojew. Kom. Obr. Państwa zamierza urządzić na obszarze całego województwa porozumienie się z właściwymi Komitetami miejscowymi samoistnie zaś, w m. Łodzi zbiórkę przedmiotów mogących przydać się dla wojska.

Aby zbiórkę powyższą przeprowadzić pod względem technicznym możliwie sprawnie i uzyskać efektywnie jak najlepsze wyniki W. K. O. P. zwraca się do społeczeństwa, które już niejednokrotnie wykazało niezwykłą sprawność w praktycznym rozwiązaniu zagadnień chwili, o nadsytnie projektów, jak zbiórkę pod względem organizacyjnym i technicznym przeprowadzić. Projekty nadsyłać należy do Sekcji Informacyjno-prasowej wojewódzkiego Komitetu Wyk. R. O. P. — Zawadzka Nr. 11, pokój 28.

Odczyty o „Wyzwoleniu”.

W związku z mającymi się rozpocząć przedstawieniami ludowymi dla osób zrzeszonych, staraniem Komisji Kulturalno-Oświatowej wygłoszone zostaną w sali Uniwersytetu Powszechnego, Dzielna 44 3 odczyty o „Wyzwoleniu” St. Wyspiańskiego w następującym porządku:

W środę, dnia 1 września o godz. 7-ej wieczorem wygłosi 1 odczyt prof. Jan N. Miller.

W czwartek, dnia 2 września o godz. 7 wiecz. dyr. Al. Zelwerowicz.

W piątek, dnia 3 września o godz. 7 wiecz. prof. Ada Koziołkiewiczówna. Cena wejścia 2 marki.

Związki zawodowe mogą otrzymać większą ilość biletów wcześniej w Wydziale Szkolnictwa, ul. Piramowicza 3, I p. w godz. od 8 rano do 8 p. p., w dzień odczytu przy wejściu.

W sprawie uszkodzonych banknotów.

(c) Jacys złośliwi spekulanci rozsiewają w mieście popiech, iż banknoty uszkodzone i podklejane, nie są przyjmowane przez instytucje skarbowe.

Ma to ten rezultat, iż od pewnego czasu ludność miasta nie może nic kupić, gdyż wszędzie handlarze odbijają banknoty nadwyreżone.

Jesteśmy proszeni o zaznaczenie, iż do wymiany należy oddawać tylko banknoty zupełnie zniszczone. Takie zaś, na których są numery i podpisy widoczne — są dobre i kursować mogą.

Z Seminarjum Nauczycielskiego.

W miejskim Seminarjum nauczycielskim zostaną w bieżącym roku szkolnym otwarte żeńskie kursy seminaryjne. Przyjmowane będą kandydatki, mogące się wykazać cenzusem 5-ciu, 6-ciu i 7-miu klas szkoły średniej. Zgłaszając się należy z odpowiednimi dokumentami do kancelarii seminarjum, Czerwona 8, codziennie od godz. 9 do 12-ej rano, prócz niedziel i świąt.

Dla uchodźców.

(c) Łódzka ekspozytura urzędu JURA otrzymała depeszę, wedle brzmienia której możliwy jest powrót uchodźców do następujących miejscowości, uwolnionych ostatecznie przez armje polskie od bolszewików:

1) W województwie warszawskim do wszystkich powiatów, położonych na północ i wschód od Wisły.

2) W województwie białostockim, do pow. bielskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, łomżyńskiego, kolneńskiego, Wysoko-mazowieckiego i do Białegostoku.

3) W województwie lubelskim — do pow. garwolińskiego, siedleckiego, węgrowskiego, sokołowskiego, konstantynowskiego, białopodlaskiego, radzyńskiego, łukowskiego i lubartowskiego.

Rozumie się, iż do tychże miejscowości kierowane są również i ewakuowane stamtąd władze rządowe.

Dla dowrotu uchodźców nie potrzeba wyjednywać żadnych przepustek; dostateczne jest posiadanie dowodów osobistych.

ISN. OD 1915 R.

BIURO OGŁOSZEŃ

Teofil Pietraszek

WARSZAWA

MARSZAŁKOWSKA

TELEFON 509-73.

OGŁOSZENIA do wszystkich pism
S W I A T A

SOLIDNIE — SZYBKO
TANIO.

Ostatnie wiadomości

Za zbrodnie zdrady stanu i dezercje.

Warszawa, 31 sierpnia (PAT) — Sąd polowy Okręgu Generalnego Warszawskiego, jako lotny sąd doraźny, wydał pierwsze wyroki w Mińsku Mazowieckim na: 1. Cywilnego Hersza Leibe Kamienieckiego z Mińska Mazowieckiego za zbrodnie zdrady stanu z artykułu 108 ustawy XXX 1. II. p. 3 P. K. K.; 2. cywilnego Abrahama Grinshpana, 3. Mordkę Blumberga za zbrodnie dezercji i zbrodnie zdrady stanu, 4. Hermana Wieruszewskiego za zbrodnie zdrady stanu, 5. Moszka Nitkę za zbrodnie dezercji i zbrodnie zdrady stanu, 6. Garne Szula za zbrodnie dezercji i zbrodnie zdrady stanu, 7. Szlome Szipigelmana za zbrodnie dezercji i zbrodnie zdrady stanu.

Wyrokami w Siedlcach z d. 27 sierpnia: 8. cywilnego Herszka Joska Upfala za zbrodnie zdrady stanu, 9. Hersza Leibe Piskowskiego, 10. Jutkę Piastkę i 11. Abrahama Aronsona za zbrodnie dezercji i zbrodnie zdrady stanu, 12. Abrahama Epfelbauma i 13. Nustkę Piłę za zbrodnie zdrady stanu i 14. Moszka Wajermana za zbrodnie dezercji i zbrodnie zdrady stanu — wszystkich na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Powyzsze wyroki po zatwierdzeniu zostały wykonane z wyjątkiem wyroku co do Abrahama Epfelbauma, któremu w drodze łaski karę śmier-

ci zamieniono na karę 10 lat ciężkiego więzienia.

Przyszła polityka Polski.

Chorsca, 31 sierpnia (PAT) — Gen. Weygand, Realiw i lord Abernca mają odbyć konferencję z przedstawicielami rządów angielskiego i francuskiego, poczem lord Abernca uda się do Londynu, aby się tam spotkać z Bonar Lawem, Curzonem i innymi ministrami.

Po tej konferencji udzieli się Polsce wskazówek co do przyszłego kierunku jej polityki i pewnych rad od najbliższych jej przyjaciół.

Nowa konferencja pokojowa polsko-rosyjska będzie prawdopodobnie zwołana niezwłocznie na gruncie neutralnym i to zapewne w Rydze. Misja angielska i francuska zgodnie akcentują nader niski poziom moralny wojsk sowieckich.

Koordinacja wszystkich sił przeciw najezdźcom.

Opinia pułkownika House.

Paryż, 31 sierpnia (PAT) — „Petit Parisien” podaje wyniki podróży pułkownika House, który bawi obecnie we Francji. Gouse oświadczył, że Polacy zupełnie słusznie uważają się za obrońców cywilizacji i mają prawo wymagać pomocy moralnej i materialnej większej, aniżeli im dotąd udzielano.

Bolszewickie armie cofnęły się, nie są jednakże pobite. Koniecznym jest ścisła współdziałanie sojuszników, którzy polegali nietylko na porozumieniu się w sprawie polityki, lecz i na koordynacji wszystkich sił dla obrony prawa i sprawiedliwości. Liga narodów powinna w tym kierunku współdziałać.

Echa zająć we Wrocławiu.

Ubolewanie rządu niemieckiego. Warszawa, 31 sierpnia (PAT) — Wydział prawowy ministerium spraw zagranicznych komunikuje:

Charge d'affaires niemieckiego rządu, nadzwyczajny poseł von Dirksen wyraził w dniu 31 b. m. imieniem i z polecenia swego rządu rządowi polskiemu ubolewanie z powodu napadu na konsula Polski we Wrocławiu.

Poselstwo polskie w Berlinie otrzymało polecenie przedstawienia rządowi niemieckiemu szkód, dokonanych w biurach konsulatu i zażądania odszkodowania.

W dniu 27 b. m. do posta polskiego w Berlinie, p. Szebeki przybył zastępca nieobecnego min. spr. zagr. i wyraził żal z powodu rozgromu konsulatu polskiego we Wrocławiu, zarazem zapewnił, że winni poniosą surową karę, zaś rząd niemiecki gotów jest do udzielenia rządowi polskiemu zadośćuczynienia.

Rokowania Finlandji z Sowdepją.

Berlin, 31 sierpnia (PAT) — Biuro Wolfa donosi z Helsingforsu, że fińdzka komisja sejmowa dla spraw zagranicznych postanowiła rozpocząć rokowania pokojowe z Rosją sowiecką.

Nowe banknoty.

Warszawa 31 sierpnia PAT. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa podaje do publicznej wiadomości, że z dniem jutrzejszym puszcza w obieg 100 markowe bilety dawnego typu, tak zwane Kościuszkowskie, z datą 15 lutego 1919 r., podpisane przez członków dyrekcji Krajowej Kasy Pożyczkowej pp. Stanisława Karpińskiego, Zygmunta Chamca oraz skarbnika głównego M. Karpusa, drukowane na białym papierze. Papier posiada bardzo nikle znaki wodne w formie orła polskiego. Numeracja rozpoczyna się od rzymskiej III serja A.

Jarmark we Frankfurcie.

Nauen, 30 sierpnia (PAT.) Radio. Zgłoszenia na jarmark jesienny we Frankfurcie, który odbyć się ma w dniach od 3 do 9 października, są bardzo liczne. Jarmark ma być największą dotychczas wystawą włókienniczą.

Na południu od Lwowa niema niebezpieczeństwa.

Warszawa, 31-go sierpnia. (PAT.) Na mocy rozporządzenia namiestnictwa wstrzymaną została ewakuacja urzędów pocztowych, położonych w powiatach: Stryj, Sambor, Skole, Rudki i Mościska. Wobec tego urzędy pocztowe w tych powiatach przeprowadzają swoje czynności we wszystkich dotychczasowych działach.

Popierajcie handel polski.

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Polski.
Dzielna 18.

Dziś w teatrze miejskim „Pan Jowialski” komedia Al. Fredry pod reżyserją i w inscenizacji Al. Zelwerowicza.

We czwartek dnia 2 września „Wyzwolenie” St. Wyspiańskiego z udziałem całego zespołu.

W piątek po raz pierwszy oryginalna, swojska i aktualna, bo żołnierska, krotkowilna W. Bogusławskiego „Opieka wojskowa” w opracowaniu reżyserskiem Z. Noskowskiego.

GEDULA NIEURZĘDOWA

Giełdy Łódzkiej

z dnia 31 sierpnia 1920 roku.
5 proc. Listy Zast. m. Łodzi 205.—209—
4 i pół proc. Listy Zast. m. Łodzi 185-195
6 proc. obligacje m. Łodzi 80 82.50
Tendencja dla akcji mocna.

G I E Ł D A.

Warszawa, d. 31 sierpnia 1920.

Ruble car. a 100	—
Ruble car. a 500	305-313
Ruble dumskie 1000	70
Dolary St. Zj.	212-218
Doiary kanad.	178-184
Franki franc.	16-16.50
Franki belg.	16.75-17.25
Franki szwajc.	37.88
Funtj szterl.	820-830
Marki niem 1000	475-487
Korony austriackie	96.99
Korony szwedzkie	43-44.50
Korony duńskie	31-32.50
Korony norweg.	31-32.50
Leje rumuńskie	4.55-4.75
Liry włoskie	9.50-10.50
Marki fińskie	—
Floreny holenderskie	73 75

Dyrekcja Powiatowego Gimnazjum im. T. Kościuszki w Łasku

poszukuje **nauczycieli** jez. polskiego, niemieckiego i przyrody. Pierwszeństwo mają kawalerowie z wykształceniem uniwersyteckim. Oferty należy przysyłać pod adresem Dyrektora Gimnazjum.

Jan Nowakowski

zam. w Łodzi przy ul. Wróbla 6 poszukuje brata, obłąkanego Kazimierza, syna Ignacego i Antoniny, który w 1908 r. wyszedł z domu, w 1914 znajdował się w Kuchanówku skąd uciekł podczas zajęcia Kuchanówka przez Niemców i odtąd ślad jego zaginął.

Ktoby mógł udzielić jakichkolwiek wiadomości o pobycie lub losie zaginionego zechce zawiadomić brata pod powyższym adresem za zwrotem ewentualnych kosztów.

Kazimierz Roszak

Łódź, Dzielna nr. 1 tel. 23-44

Zakład Optyczno - Chirurgiczny.

Z Paryża nadeszły: PASY RUPTUROWE, całe SKURZANE I GUMOWE, Bougies oryginalne z fabryk „H. Vergne & G. Bonissenren” i PONCZOCHY gumowe

Kajety

oraz wszelkie materiały piśmienne dla młodzieży szkolnej po cenach niższych dla zrzeczeń i kooperatyw odpowiedni rabat.

A. U. Luksenberg Łódź, Piotrkowska nr. 31.

Hurtowy skład towarów Manufakturowych I. Druker

Łódź Piotrkowska nr. 45.

(wejście przez sień) poleca wielki wybór towarów bawełnianych różnych firm po cenach fabr. UWAGA: dla spółek rolnych i kooperatyw specjalny rabat

Poszukuje się **mieszkania**

2 — 3 pokoje z kuchnią. Umeblowanie pożądane.

Wiadomość do Redakcji „Kuryera Łódzkiego”.

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja 11.

Choroby skórne i weneryczne godziły przyjm. od 9 — 11 i od 5 do 7 pół p.p. Panie 5-6

Zeby!

stare równ eż stare złote kupuję i płacę drożej niż wszędzie tylko na **Konstantynowskiej nr. 20** lewa oficyna parter Nadryczny proszę się przekonać

Dobre PIANINO

do sprzedania ul. Wólczańska 21 I piętro front. m. 9-a Obejrzed można codziennie od 9—12 godzin rano.

Kupuję biżuterję brylanty

złoto, srebro, platynę i zegarki płacę ceny najwyższe

Sienkiewicza nr. 20 m. 16, ostatnie wejście parter.

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż

Ubrania.

Frensze wojenne od 750 do 900 mk., sukienne na zamówienie, Ubrania męskie od 1430 i wyżej, dziecięce od 200 palka chłopięce i panieńskie od 425, obuwie, kurtki, spodnie, koszule, kalesony, spodniczki damskie, towary łociowe, najtańszej poleca chrześcijańska siłaćnica towarów pod firmą: **Jarmark Łódzki, Piotrkowska 44** pierwsze piętro.

UWAGA: ubrania na zamówienie wykonują się z dobrych materiałów i po najnowszym kroju.

Kto chce sprzedać, kupić dom, wille, majątek ziemski, interes handlowy i t. p. niech się zgłosi do Domu Handlowego Taszycy, Piotrkowska 90. Rejestracja bezpłatnie!

Sklep spozyczozy sprzedam z powodu wyjazdu, Konstantynowska 76.

Papier zużyte gazet, tygodniki, kopialy, rejestratory, księgi buchalteryjne stare kolekcje tekstury kupuje Sienkiewicza 20-16 prawa oficyna, ostatnie wejście, parter.

oszukuje ciarki i zdzince panny do szycia, K. Zdybińska Nawrot nr. 1-a

Kawaler ogrodnik wojska ożeni się z panną od lat 22 z większym posagiem. Zgłoszenia nie anonimowe z fotografią nadsyłać „Kurier Łódzki” pod lit. „H. B.”

Stroż (albo strożka) poszukiwany. Wiadomość Andrzejka 64.

Zagubione dokumenty

Abram Wyrzwicki nr. 17. 31 listopada 1902 roku zam. w Pinczowie, zgubił paszport niemiecki wydany w Pinczowie oraz metrykę urodzenia Odsiad do Adm. „Kur. Ł.”

Antonio Lindner—Sta. ma 11, zgubił kartę węglową.

Beniamin Rosenfarb zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Chaskiel Bławat zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Cecylja Dąbrowska ul. Miedziana 3. zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi, kartę węglową i książeczkę legitymacyjną na chleb dla 3 osób

Cezary Wolt Szajata zgubił paszport polski wydany w Dębli.

Francoisek Kazprowski zgubił dowód osobisty, wydany w Łodzi.

Feliks Osiocki zgubił paszport polski wydany w Widawie kartę powołania 1 300 mk.

Fajga Wislicza zgubiła paszport polski wydany w Łodzi.

Fiszal Gutrajad, ul. Nowomiejska 20. zgubił kartę węglową.

Grzelaak Błażej zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Hersz Zalcensztajn — Nowomiejska 34. zgubił kartę węglową.

Hawa Łaja Zupan zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi

Hanna Wierszewska zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi i bilet rejestracyjny.

Jakób Stepien zgubił paszport rosyjski wydany w Bierażu, oraz kartę węglową

Juda Mozaakowicz zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Jankiel Pacanowski, Nowomiejska 14, zgubił kartę węglową.

Mendel Naselski. Konstantynowska 11, zgubił kartę węglową

Maurycy Poznański — Nowo Cegielniana 2, zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 4 osób.

Mieczysław Balcarek roznik 1891, zgubił kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Uga Cereona zgubiła paszport niemiecki, wydany w m. Haspi w Prusach.

Pola Goldberg zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi

Raca Siber zgubiła paszport polski, wydany w Łodzi

Rozalia Szamigowska zgubiła paszport polski, wydany w Łodzi.

Teresa Młaztaja ulica Wolborska 30 zgubiła kartę opałową.

Tobias Auerbach zgubił paszport polski wydany w Łodzi.

Władysława Tomczak zgubił paszport niemiecki wydany w Warszawie

Władysław Lubarski zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Wiktorja Cein zgubiła paszport niemiecki wydany w Poczycy.

Walenty Jasieci zgubił paszport wydany w Łodzi

Werja Staniszcwsza — Włodzka 24 zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Zgubiono paszport im. milijny, wydany w Łodzi na imiona Pinkusa i Jankla Kosteckich.

Towarzystwo Akc. Łódzkich Kolejek Dojazdowych

Na mocy decyzji Ministerjum Komunikacji i stosownie do § 15 Ustawy Tow. z dniem 1 Września 1920 r. na liniach Łódzkich Kolei Dojazdowych obowiązuje łącznie z podatkiem na rzecz Skarbu, następująca taryfa:

I. Taryfa osobowa.

Na dystansie.	CENA w MARKACH		
	Kl. II	Kl. III	(I. III IIII)
I Łódź—Zgierz	9.00	6.00	3.00
Łódź—Juljanów	3.00	2.00	1.00
Juljanów—Helenówek	3.00	2.00	1.00
Helenówek—Zgierz	3.00	2.00	1.00
II Łódź—Aleksandrów	12.00	8.00	4.00
Łódź—Zubardź	4.00	3.00	2.00
Zubardź—Kochanówek	4.00	3.00	2.00
Kochanówek—Aleksandrów	4.00	3.00	2.00
III Łódź—Bruss	4.00	3.00	2.00
Bruss—Konstantynów	6.00	4.00	2.00
Bruss—Srebrna	4.00	3.00	2.00
Srebrna—Konstantynów	3.00	2.00	1.00
IV Łódź—Pabjanice	13.00	9.00	4.00
Łódź—Marysin	5.00	3.00	2.00
Marysin—Ksawerów	5.00	3.00	2.00
Ksawerów—Pabjanice	5.00	3.00	2.00
V Łódź—Ruda	6.00	4.00	2.00
Łódź—Marysin	5.00	3.00	2.00
Marysin—Ruda	3.00	2.00	1.00
VI Ruda—Rzgów	Przedział.	4.00	2.00
Rzgów—Tuszyn	II kl. niemie.	5.00	3.00
Tuszyn—Kruszów		3.00	2.00

- a) Dzieci do lat 5-ciu przewozi się bezpłatnie.
- b) Uczniowie szkół niższych i średnich, za okazaniem poświadczonej przez Dyrekcję Ł. K. D. matrykuły szkolnej z fotografią, oraz dzieci od lat 5 do 10-ciu korzystają z taryfy ulgowej.
- c) Osoby wojskowe korzystają z taryfy ulgowej: w II kl. podług tar. III i w III podł. ulg.

II. Przewóz psów.

Psy mogą być przewożone jedynie na smyczy, na peronach wagonowych III klasy, za opłatą taryfy III kl.

III Przewóz bagażów.

Pasażerowie mają prawo przewozić ze sobą bezpłatnie tylko mały ręczny bagaż, niezajmujący specjalnego miejsca w wagonie, co pozostawia się uznaniu konduktora. Wszelki inny bagaż może być przewożony pod opieką własną pasażera, według uznania służby ruchu, za opłatą od sztuki: mniejszych bagaży — 1 biletu bagażowego 2.00 mk. na każdą strefę i większych bagaży — 2 biletów bagażowych 2 markowych na każdą strefę. Bilety powyższe służą dla pojedynczej sztuki bagażu i strefy.

IV Przewóz mleka.

Za przewóz mleka na każdym poszczególnym dystansie Łódź—Zgierz, Łódź—Pabjanice, Łódź—Ruda, Łódź—Aleksandrów, Łódź—Konstantynów, Ruda—Rzgów, Rzgów—Tuszyn i odwrotnie płaci się za bańkę: do 5 garncy—1 bilet 2.00 mk., do 10 garncy—2 bilety 2-markowe. Późne bańki powrotnie przewozi się bezpłatnie.

V Przewóz towarów.

Ruch towarowy na liniach Tow. na razie nie jest przewidziany ze względu na brak taboru, jednakże w miarę możliwości, mogą być przyjmowane do przewozu towaru na częściowy lub pełny ładunek wagonów towarowych za każdorazowym porozumieniem się osób interesowanych z Dyrekcją.

VI Przepisy ogólne.

- a) Należy trzymać w pogotowiu dokładnie obliczoną należność za przejazd. Nie można rościć pretensji co do zmiany na drobne. Pasażerowie nie płacący zawczasu przyszykowaną należnością, mogą być przez konduktora z wagonu usunięci.
- b) Bilety osobowe i bagażowe należy stale trzymać w pogotowiu i okazywać służbie na żądanie.
- c) Pasażer jadący, lub przewożący bagaż bez odpowiedniego biletu płaci jako karę czterokrotną opłatę przejazdu.
- d) Wskakiwanie i wyskakiwanie w biegu pociągu, jak również stanie i jazda na stopniach i buforach wagonów, surowo wzbronione.

Łódź, 31 sierpnia 1920 r.

Ogłoszenie.

Oddział Opalowy Wydziału Zaprowiantowania Miasta podaje niniejszym do wiadomości ogółu mieszkańców, iż poczynając od dnia 1-go września r. b. wznowiona zostaje sprzedaż węgla po pół korca na rodzinę za miesiąc wrzesień r. b. na placach przy ulicach:

- Towarowej 32 (Karolew)
- Węglowej 3
- Piotrkowskiej 311
- Konstantynowskiej 99
- Ogrodowej 28.

Sprzedaż odbywać się będzie od godz. 8 ej do 12 w poł. w porządku następującym:

Sroda	dn. 1 września r. b.	litery	ABC
Czwartek	" 2	" "	ABC
Piątek	" 3	" "	DEF
Sobota	" 4	" "	DEF
Poniedziałek	" 6	" "	GHIJ
Wtorek	" 7	" "	GHIJ
Sroda	" 8	" "	KLM
Czwartek	" 9	" "	KLM
Piątek	" 10	" "	NOP
Sobota	" 11	" "	NOP
Poniedziałek	" 13	" "	RST
Wtorek	" 14	" "	RST
Sroda	" 15	" "	UVZ
Czwartek	" 16	" "	UVZ
Piątek	" 17	" "	pozostali konsumenci, którzy nie zdążyli odebrać.
Sobota	" 18	" "	pozostali konsumenci, którzy nie zdążyli odebrać.

Zgłaszający się winni okazać oprócz karty węglowej również legitymację chlebową i paszport.

Cena węgla za pół korca wynosi Mk. 80.—, na składzie Piotrkowska 311 Mk. 82.

Magistrat.

Rozporządzenie.

W celu należytego stosowania Ustawy z dn. 8 kwietnia 1919 r. o dostarczaniu mieszkań na potrzeby wojska, Magistrat m. Łodzi na mocy p. 1 art. 11 Ustawy z dn. 27 listopada 1919 r. o obowiązku Zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń zarządza co następuje.

1) Wszyscy właściciele mieszkań, w których znajdują się kwatery wojskowe, winni **do dn. 4 września r. b.** zameldować o tem do Urzędu Mieszkaniowego Piramowicza 3.

2) W razie zwolnienia kwatery wojskowej, właściciel mieszkania winien **w ciągu 48 godzin** zawiadomić o tem Urząd Mieszkaniowy.

Łódź dnia 1 września 1920 r.

Magistrat m. Łodzi
(-) Rzewski.

Za przekroczenie niniejszego rozporządzenia winni karani być w drodze administracyjnej w myśl art. 12 Ust. z dnia 27 listopada 1919 r. grzywną do 5.000 marek lub aresztem do 3 miesięcy. Kara pieniężna z karą aresztu mogą być zastosowane jednocześnie.

Łódź, dnia 1 września 1920 r.

Minister Rządu na m. Łódź.

(-) Izycki.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9-10	choroby chirurgiczne	codzien.	dr. Goldberg
9-10	uszu gardła i nosa	"	dr. Garliński
10-11	choroby oczu	"	dr. Magdziński
11-12	choroby wewnętrzne	"	dr. Dutkiewicz
11-12	chor. skórne i wener.	"	dr. Ługowski
11-12	choroby kobiece	"	
12-1	chor. wewnętrzne i dzie-	"	dr. Osiecki
12-1	cinne (płuc i serce)	"	dr. Ksaw. Jasiński
12-1	choroby kobiece	"	dr. Artyfikiewicz
1-2	choroby chirurg. i kobiece	"	dr. Skusiewicz
2-3	chor. skórne i wener	pon.środ.	dr. Mittelstaedt
2-3	choroby nerwowe	i piątek	dr. Michalski
2-3	choroby oczu	codzien.	
3-4	chor. wewnętrz. i dziecin	próca śro	dr. Jokiel
		dy i sob.	

UWAGA: 1) Lecznica otwarta codzień prócz świąt Porada 20 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy

Progimnazjum Męskie

E. Krygiera

w Łodzi, ul. Zawadzka 9

Początek lekcji 1 września r. b.

Podania do kl. podwstępnej, wstępnej, I, II, III i IV przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od 9—1.

Kupuje Brylanty

starsze złoto, srebro, diamenty, perły, stare zęby oraz garderobę. Piacę najlepsze ceny. Proszę się przekonać 7 Konstantynowska 7. Z. Milich, prawa oficyna i piętrowo.